

Zadeva C-516/19

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

9. julij 2019

Predložitveno sodišče:

Verwaltungsgericht Berlin (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

17. junij 2019

Tožeča stranka:

NMI Technologietransfer GmbH

Tožena stranka:

EuroNorm GmbH

Predmet postopka v glavni stvari

Združljivost pomoči z notranjim trgov; opredelitev MSP; podjetje, ki je v lasti javnih organov

Predmet in pravna podlaga za predlog

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU, zlasti razlaga Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL 2014, L 187, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba št. 651/2014)

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali družbe z omejeno odgovornostjo, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, v skladu s členom 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 ni mogoče šteti za malo ali srednje veliko podjetje (v nadaljevanju: MSP) že zato, ker je 90 % njenega osnovnega kapitala v lasti ustanove civilnega prava, katere 17-članski kuratorij, ki

ni poslovodni organ, med drugim sestavljajo dva predstavnika ministrstev, župan nekega mesta, rektor neke univerze, trije profesorji te univerze, dekan druge visoke šole in direktor neke gospodarske zbornice?

2. Ali so državne univerze in visoke šole ter nemške gospodarske zbornice javni organi v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014?

3. Ali so osebe, ki za delo v kuratoriju ustanove ne prejemajo plačila, javni organi v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 samo zato, ker glavno poklicno dejavnost opravljajo v javnem organu?

4. Ali to, da so kapital ali glasovalne pravice nekega podjetja v lasti javnih organov v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014, pomeni, da morajo imeti organi javnih organov možnost, da članom kuratorija, ki za svoje delo ne prejemajo plačila, na podlagi pravnega razmerja naložijo, kako naj glasujejo v kuratoriju?

5. Ali to, da imajo javni organi posredno v lasti glasovalne pravice nekega podjetja, pomeni, da je znano, da javni organi vplivajo na člane kuratorija, da ti izvršujejo glasovalne pravice na način, ki ga določijo javni organi?

6. Ali imajo javni organi posredno v lasti glasovalne pravice nekega podjetja že, če obstaja možnost, da bodo člani kuratorija, ki za svoje delo ne prejemajo plačila, pri svojem delu v kuratoriju upoštevali interese svojih javnih izvornih organizacij?

7. Ali „skupaj [...] v lasti“ v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 pomeni, da mora biti mogoče ugotoviti oblikovanje skupne volje javnih organov glede glasovalnih pravic?

8. Ali je za ugotovitev, ali so kapital ali glasovalne pravice nekega podjetja „v lasti“ javnih organov v smislu člena 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014, bistveno, kako ustanova dejansko uporablja statut ali kako je mogoče razumeti besedilo statuta?

Navedene določbe prava Unije

Uredba št. 651/2014, zlasti člen 3(4) Priloge I k Uredbi št. 651/2014 (v nadaljevanju: sporna določba)

Navedene nacionalne določbe in pogodbeno določila

Gesetz zur vorläufigen Regelung des Rechts der Industrie- und Handelskammern in der Fassung vom 29. März 2017 (zakon o začasni ureditvi prava gospodarskih zbornic, kakor je bil spremenjen 29. marca 2017, v nadaljevanju: IHKG)

Richtlinie „Zentrales Innovationsprogramm Mittelstand (ZIM)“ (smernica „Centralni program za inovacije za srednje velika podjetja (ZIM)“ zveznega ministrstva za gospodarstvo in energetiko, v nadaljevanju: smernica ZIM), ki nima značaja pravnega pravila

Statut ustanove NMI Naturwissenschaftliches und Medizinisches Institut an der Universität Tübingen (NMI Naravoslovni in medicinski inštitut Univerze v Tübingenu), kakor ga je 11. avgusta 2015 potrdil regionalni svet mesta Tübingen, v nadaljevanju: statut)

Pogodba o sodelovanju med inštitutom NMI in državno Univerzo v Tübingenu, ki je bila leta 2009 podaljšana, v nadaljevanju: pogodba o sodelovanju)

Dejansko stanje in postopek

- 1 Predmet spora med strankama je financiranje raziskovalnega in razvojnega projekta tožeče stranke na podlagi smernice ZIM.
- 2 Tožena stranka je družba z omejeno odgovornostjo, ki je bila pooblaščenca za opravljanje javnopravnih upravnih nalog, med drugim na področju pomoči.
- 3 Osnovni kapital tožeče stranke znaša 27.800 EUR. Od tega je raziskovalni inštitut „NMI Naturwissenschaftliches und Medizinisches Institut an der Universität Tübingen“ (NMI Naravoslovni in medicinski inštitut Univerze v Tübingenu, v nadaljevanju: inštitut NMI) vplačal 25.000 EUR. Preostali osnovni kapital je vplačala neka holdinška družba.
- 4 Inštitut NMI je ustanova civilnega prava s pravno sposobnostjo. Namen te neprofitne ustanove je financiranje znanosti in raziskav. Tožeča stranka je bila med drugim ustanovljena zato, da bi se rezultati raziskav, pridobljeni na inštitutu, s finančnim dobičkom uporabili v praksi. Sredstva za osnovni kapital ustanove je zbralo 13 podjetij in v manjšem delu mesto Reutlingen. Statut ne vsebuje določbe o izvrševanju pravic družbenikov, ki jih ima inštitut NMI na tožeči stranki.
- 5 Direktor tožeče stranke je bil do aprila 2018 hkrati predsednik uprave in direktor inštituta NMI. Tožeča stranka in inštitut NMI imata sedež v isti stavbi v Reutlingenu.
- 6 Inštitut NMI ima v skladu s statutom dva organa, in sicer kuratorij in upravo. Uprava vodi posle ustanove in opravlja vse njene zadeve. Uprava za številne postopke potrebuje predhodno soglasje kuratorija, npr. za nepremičninske transakcije in najemanje posojil.
- 7 Naloga kuratorija je, da določi načela za delo ustanove v okviru njene dejavnosti in nadzoruje njihovo spoštovanje. V skladu s statutom ima med drugim ta pooblastila: odločanje o načrtovanju raziskav in financ ustanove, imenovanje in

odpoklic uprave ter sprememba statuta. Odloča z enostavno večino, pri spremembah statuta pa z dvotretjinsko večino.

- 8 Člani kuratorija ne prejemajo plačila za svoje delo. V skladu s statutom ima kuratorij v tem primeru skupno 17 članov. V zvezi z natančnimi poimenovanji članov se napotuje na prvo vprašanje za predhodno odločanje. Večina članov prihaja iz javnih organov v smislu sporne določbe.
- 9 Član kuratorija je med drugim direktor gospodarske zbornice mesta Reutlingen. V skladu z IHKG gospodarske zbornice, ki so osebe javnega prava, zastopajo interese nosilcev obrtne dejavnosti v svojem okraju in spodbujajo interese industrijskega, gradbenega, trgovinskega in storitvenega sektorja.
- 10 Poleg tega inštitut NMI in državna Univerza v Tübingenu sodelujeta na podlagi sklenjene pogodbe o sodelovanju. Ta med drugim določa:
 - enakovredno sodelovanje in enakovrednost vzajemnih storitev;
 - načrtovanje in izvajanje raziskovalnih projektov;
 - sodelovanje pri možnostih za zaposlitev in pridobitev kvalifikacij;
 - postavitve predstojnikov kateder v institucijah ustanove.

Pogodba o sodelovanju vsebuje tudi določbe o razdelitvi prihodkov od unovčenja skupnih izumov med Univerzo v Tübingenu in inštitutom NMI.

- 11 Tožeča stranka je julija 2016 pri toženi stranki vložila prošnjo za financiranje svojih raziskovalnih projektov. Tožena stranka je sicer zavzela stališče, da so raziskovalni projekti primerni za financiranje, vendar je februarja 2017 zavrnila prošnjo. Zavrnitev je obrazložila s tem, da se tožeče stranke ne obravnava kot MSP, ker je v lasti javnega organa.
- 12 Tožeča stranka je zoper to odločitev vložila pravno sredstvo, ki ga je tožena stranka junija 2017 zavrnila. Tožeča stranka s tožbo vztraja pri svojem zahtevku.

Obrazložitev predloga

- 13 Rešitev spora je odvisna od odločitve Sodišča o razlagi Pogodb.
- 14 Za rešitev spora je odločilen odgovor na vprašanje, ali je lahko tožena stranka na podlagi sporne določbe upravičeno zavrnila opredelitev tožeče stranke kot MSP in financiranje.
- 15 V skladu s smernico ZIM lahko prošnjo vložijo MSP, ki poslujejo v Nemčiji. Smernica ZIM zvezi z opredelitvijo MSP vsebuje sklicevanje na Uredbo št. 651/2014 in sporno določbo.

- 16 V skladu s sporno določbo se podjetje ne obravnava kot MSP, če ima en ali več javnih organov neposredno ali posredno, skupaj ali posamezno v lasti 25 % ali več kot 25 % njegovega kapitala ali glasovalnih pravic.
- 17 Tožena stranka za to, da je tožeča stranka v lasti javnih organov in se zato ne more opredeliti kot MSP, navaja te argumente:
- Inštitut NMI in tožeča stranka sta povezani podjetji v smislu člena 3(3)(a) Uredbe št. 651/2014.
 - Inštitut NMI sicer tožeče stranke nima v neposredni lasti.
 - Vendar imajo javni organi preko kuratorija, ki ga v večini sestavljajo predstavniki javnih organov, tožečo stranko v posredni lasti.
 - Kuratorij ob upoštevanju vseh nalog, ki jih ima v skladu s statutom ustanove, usmerja delovanje ustanove.
 - Področje dejavnosti tožeče stranke spada na področje dejavnosti ustanove, tako da je treba izhajati iz tega, da javni organi zadostno vplivajo tudi na tožečo stranko.
- 18 Tožeča stranka za to, da ni v lasti javnih organov in jo je treba zato opredeliti kot MSP, navaja te argumente:
- Ustanova deluje izključno v skladu s svojo objektivno dejavnostjo. Odločitve, ki so zunaj teh okvirov, ne sprejema.
 - Kuratorij ne vpliva na voljo ustanove, to je drugih organov ustanove, in nima vpliva na to, kako odloča ustanova na skupščini družbenikov tožeče stranke.
 - Kuratorij je primerljiv s posvetovalnim strokovnim odborom, ki ne more vplivati na odločitve v zvezi s tožečo stranko.
 - Na splošno ima uprava neke ustanove široke pristojnosti.
 - Kuratorij inštituta NMI ne more dajati navodil upravi. To velja tudi za vprašanje, kako uprava izvršuje pravice družbenikov, ki jih ima inštitut NMI na tožeči stranki.